

**ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ στ. 441-461

- ΚΡ.** Σε δὴ, σὲ τὴν νεύουσαν εἰς πέδον κάρα , 441
φῆς, ἢ καταρνῇ μὴ δεδρακέναι τάδε ;
ΑΝ. Καὶ φημί δοῦναι κοῦκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΚΡ. Σὺ μὲν κομίζεις ἂν σεαυτὸν ἢ θέλεις 445
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον ·
σὺ δ' εἶπε μοι μὴ μήκος, ἀλλὰ συντόμως,
ἥδησθα κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε ;
ΑΝ. Ἦδη· τί δ' οὐκ ἔμελλον ; ἐμφανῇ γὰρ ἦν.
ΚΡ. Καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους ;
ΑΝ. Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε , 450
οὐδ' ἡ ξύννοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη
τοιούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισεν νόμους,
οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ὥσθιν τὰ σὰ
κηρύγμαθ' ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῇ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητῶν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
Οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθές, ἀλλ' αἰεὶ ποτε
ζῇ ταῦτα, κοῦδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη.
Τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσας, ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξήδη, τί δ' οὔ ; 460
κεῖ μὴ σὺ προὔκηρυξας.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα:

«Οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς...ἐν θεοῖσι τὴν δίκην δώσειν».

(Μονάδες : 30)

Β 1. Πώς εκλαμβάνει ο Κρέων τη σιωπηλή στάση της Αντιγόνης μετά την προσαγωγή της; Ποια στοιχεία του ήθους του αποκαλύπτονται στους στίχους 441-449;

(Μονάδες : 10)

Β 2. Η Αντιγόνη προασπίζει το θείο δίκαιο και τις αξίες που εμπορεύονται από αυτό, ενώ ο Κρέων είναι υπέρμαχος του κοσμικού δικαίου. Να τεκμηριώσετε την παραπάνω θέση, αντλώντας στοιχεία από το πρωτότυπο απόσπασμα.

(Μονάδες : 10)

B 3. Στο νεοελληνικό απόσπασμα που ακολουθεί, ο Σοφοκλής προβάλλει την ανθρώπινη πλευρά της ηρωίδας του. Θεωρείτε ότι αυτή του η επιλογή αναιρεί την αγέρωχη στάση της Αντιγόνης, όπως αυτή αναδεικνύεται στους στίχους 441-461 από το πρωτότυπο απόσπασμα ;

ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ στ.806-816

ΑΝ. Ω πολίτες της πατρικής μου χώρας,
ιδού πορεύομαι τη στράτα τη στερνή,
το φέγγος το στερνό του ήλιου βλέπω,
κι άλλη φορά ποτέ· ο Άδης,
ο ύπνος του παντός,
στου Χάρου ζώντανή
με πάει τ' ακρογιάλι.
Νυφούλα δε στολίστηκα
κι ούτε ποτέ νυφιάτικο τραγούδησαν
στη θύρα μου τραγούδι·
νύφη στο Χάρο δίπλα θα σταθώ.

(Μονάδες : 10)

B 4. Ποιος είναι, κατά τον Αριστοτέλη, ο σκοπός της τραγωδίας ;

(Μονάδες : 10)

B 5. Με ποιες λέξεις του πρωτότυπου αποσπάσματος συνδέονται ετυμολογικά οι ακόλουθες: λόγος, κράνος, κατάβαση, φάσμα, ανεπίδοτος.

(Μονάδες : 10)

B 6. α Να γράψετε τη γενική πληθυντικού των παρακάτω λέξεων: αίτίας (στ. 445), εμφανή (στ. 448), ό κηρύξας (στ. 450), ξύνοικος (στ. 451), σὺν (στ. 461).

(Μονάδες : 5)

B 6. β εἶπε, ἐτόλμας: Να κλίνετε τα ρήματα στην ἐγκλιση και στο χρόνο που βρίσκονται.

(Μονάδες : 5)

B 7. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων του κειμένου: εμφανή (στ. 448), υπερβαίνει (στ. 449), ταῦτα (στ. 457), οὐδενός (στ. 458), θανουμένη (στ. 460) .

(Μονάδες : 10)